

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEÇA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-07
Tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja

Rešava: **Pretresni panel II**
sudija Čarls L. Smit, III, predsedavajući sudija
sudija Kristof Bart
sudija Genel Metro
sudija Fergal Gejnor, rezervni sudija

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 23. avgust 2021.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Odluka o preispitivanju pritvora Nasima Haradinaja

Specijalizovani tužilac
Džek Smit

Odbrana Hisnija Gucatija
Džonatan Elistan Ris
Hju Bouden

Odbrana Nasima Haradinaja
Tobi Kedman
Karl Bakli

PRETRESNI PANEL II,¹ na osnovu članova 1(2), 2, 3(2)(e), 19(2), 21(3) i 40–41 Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanim tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 57(2) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 25. septembra 2020. g. Hisni Gucati i g. Nasim Haradinaj (u daljem tekstu: g. Haradinaj) uhapšeni su po optužbama da su širili poverljive informacije i informacije koje nisu javnog karaktera a koje se tiču rada Specijalne istražne radne grupe (u daljem tekstu: SIRG) i/ili Specijalizovanog tužilaštva (u daljem tekstu: tužilaštvo).²

2. Dana 27. oktobra 2020. sudija pojedinac odbacio je molbu g. Haradinaja da hitno bude pušten iz pritvora.³ Posle toga sudija za prethodni postupak je pritvor g. Haradinaja preispitivao i produžavao u pravilnim razmacima, naime 24. decembra

¹ F00263, predsednik, Decision Assigning Trial Panel II /Odluka o raspoređivanju sudija u Pretresni panel II/, 15. jul 2021.

² F00012/A03/COR/RED, sudija pojedinac, *Public Redacted Version of Corrected Version of Arrest Warrant for Nasim Haradinaj* /Javna redigovana verzija ispravljene verzije naloga za hapšenje Nasima Haradinaja/, 24. septembar 2020; F00016, sekretar, *Notification of Arrest Pursuant to Rule 55(4)* /Obaveštenje o hapšenju prema pravilu 55(4)/, 25. septembar 2020; F00012/A04/RED, sudija pojedinac, *Public Redacted Version of Order for Transfer to Detention Facilities of the Specialist Chambers* /Javna redigovana verzija naloga za dovođenje u pritvorski objekat Specijalizovanih veća/, 24. septembar 2020; F00020, sekretar, *Notification of the Reception of Nasim Haradinaj in the Detention Facilities of the Specialist Chambers* /Obaveštenje o prijemu Nasima Haradinaja u pritvorski objekat Specijalizovanih veća/, 26. septembar 2020, s poverljivim prilogom 1; F00026/COR, sekretar, *Corrected Report on the Arrest and Transfer of Nasim Haradinaj to the Detention Facilities* /Korigovani izveštaj o hapšenju i dovođenju Nasima Haradinaja u pritvorski objekat/, 28. septembar 2020, poverljivo i *ex parte*, sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogom 1. Javna redigovana verzija dokumenta F00026 dostavljena je 14. oktobra 2020; v. F00026/COR/RED.

³ F00058, sudija pojedinac, *Decision on Request for Immediate Release of Nasim Haradinaj* /Odluka po zahtevu Nasima Haradinaja za hitno puštanje na slobodu/; (nadalje: First Detention Decision), 27. oktobar 2020.

2020,⁴ koju odluku je potvrdio panel Apelacionog suda,⁵ a potom i 24. februara, 23. aprila i 23. juna 2021.⁶

3. Dana 12. marta 2021, shodno pomenutoj odluci od 24. februara 2021,⁷ tužilaštvo je obelodanilo izveštaj službenika koji je sproveo hapšenje (u daljem tekstu: izveštaj službenika tužilaštva)⁸ i video-snimak hapšenja g. Haradinaja (u daljem tekstu: video-snimak).⁹

4. U petoj, poslednjoj odluci o pritvoru sudija za prethodni postupak naložio je g. Haradinaju da se o sledećem preispitivanju pritvora izjasni do 4. avgusta 2021, a tužilaštvu da to učini do 11. avgusta 2021. Gospodinu Haradinaju je ostavljena mogućnost da na izjašnjenje tužilaštva odgovori do 16. avgusta 2021.¹⁰

5. Dana 15. jula 2021. predsednik Specijalizovanih veća (u daljem tekstu: predsednik, odnosno Specijalizovana veća) dodelio je ovaj predmet Pretresnom panelu II (u daljem tekstu: panel).¹¹ Dana 16. jula 2021. sudija za prethodni postupak predao je predmet ovom panelu.¹²

⁴ F00094, sudija za prethodni postupak, *Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Odluka o preispitivanju pritvora Nasima Haradinaja/ (nadalje: Second Detention Decision), 24. decembar 2020.

⁵ IA002/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Nasim Haradinaj's Appeal Against Decision Reviewing Detention* /Odluka po žalbi Nasima Haradinaja na odluku o preispitivanju pritvora/, 9. februar 2021, stav 66.

⁶ F00144, sudija za prethodni postupak, *Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Odluka o preispitivanju pritvora Nasima Haradinaja/ (nadalje: Third Detention Decision), 24. februar 2021; F00189/RED, sudija za prethodni postupak, *Public Redacted Version of the Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Javna redigovana verzija odluke u vezi sa razmatranjem pritvora Nasima Haradinaja/ (nadalje: Fourth Detention Decision), 23. april 2021; F00246, sudija za prethodni postupak, *Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Odluka o preispitivanju pritvora Nasima Haradinaja/ (nadalje: Fifth Detention Decision), 23. jun 2021.

⁷ Third Detention Decision, stavovi 22 *in fine*, 45(c).

⁸ Paket obelodanjenog materijala 11, 083798-083799.

⁹ Paket obelodanjenog materijala 11, 081981-01.

¹⁰ Fifth Detention Decision, stav 40(b)(c).

¹¹ F00263, predsednik, *Decision Assigning Trial Panel II* /Odluka o raspoređivanju sudija u Pretresni panel II/, 15. jul 2021.

¹² F00265, predsednik, *Decision Transmitting Case File to Trial Panel II* /Odluka kojom se spis predmeta predaje Pretresnom panelu II/, 16. jul 2021.

6. Dana 21. jula 2021. panel je zakazao konferenciju za pripremu suđenja za 1. i 2. septembar 2021, a pripremnu konferenciju specijalizovanog tužioca za 8–9. septembar 2021.¹³ Strane u postupku su potvrdile da mogu da prisustvuju obema konferencijama.¹⁴

7. Dana 4. avgusta 2021. g. Haradinaj podneo je panelu izjašnjenje o ovom preispitivanju pritvora.¹⁵ Tužilaštvo je odgovorilo 10. avgusta 2021.¹⁶ Gospodin Haradinaj je repliku uložio 15. avgusta 2021.¹⁷

II. ARGUMENTACIJA

8. Gospodin Haradinaj tvrdi da nije neophodno da bude u pritvoru i da treba da bude pušten na slobodu.¹⁸ Gospodin Haradinaj naglašava da se pritvor može preispitati i ako nije došlo do promene u okolnostima i ponavlja da je ključno da se utvrdi da li razlozi za zadržavanje u pritvoru i dalje postoje i da li se opasnosti, ako postoje, mogu umanjiti postavljanjem uslova.¹⁹ Ukoliko se tužilaštvo izjasni drugačije, g. Haradinaj zahteva da se takav stav odbije.²⁰ Dalje, g. Haradinaj tvrdi da nema dokaza da su se opasnosti iz člana 41(6)(b) uvećale.²¹ Konkretno, g. Haradinaj tvrdi da nisu

¹³ F00267, panel, *Order for Submissions and Scheduling the Trial Preparation Conference* /Nalog za podnošenje izjašnjenja i zakazivanje konferencije za pripremu suđenja/, 21. jul 2021.

¹⁴ CRSPD51, *Email from CMU to Chambers re date of TPC* /Imejl Službe za organizaciju rada u sudnici o datumu konferencije za pripremu suđenja/, 19. jul 2021, poverljivo.

¹⁵ F00271, odbrana g. Haradinaja, *Defence Submissions for Review of Detention* /Izjašnjenje odbrane o preispitivanju pritvora/ (nadalje: Defence Submission), 4. avgust 2021.

¹⁶ F00228, specijalizovani tužilac, *Prosecution Consolidated Submissions for Review of Detention with public Annex 1* /Objedinjeno izjašnjenje tužilaštva o preispitivanju pritvora, s javnim prilogom 1/ (nadalje: SPO Submission), 10. avgust 2021.

¹⁷ F00277, odbrana g. Haradinaja, *Defence Reply to SPO Response Regarding Submissions for Review of Detention* /Replika odbrane na odgovor tužilaštva na izjašnjenje o preispitivanju pritvora/ (nadalje: Defence Reply), 15. avgust 2021.

¹⁸ Defence Submission, stavovi 2–3, 8, 43 (gde se upućuje na F00239, odbrana g. Haradinaja, *Defence Submissions for Review of Detention* /Izjašnjenje odbrane o preispitivanju pritvora/, 17. jun 2021; Defence reply, stav 36.

¹⁹ Defence Submission, stav 10.

²⁰ Defence Submission, stav 11.

²¹ Defence Submission, stavovi 12–40, 42.

obelodanjeni dokazi iz kojih bi proizlazilo (i) da je pretio svedocima ili ih na neki drugi način zastrašivao,²² (ii) da će pokušati da izbegne nadležnost Specijalizovanih veća ili suđenje,²³ (iii) da će ometati postupak,²⁴ (iv) da će izvršiti nova krivična dela.²⁵ Gospodin Haradinaj tvrdi da nije jasno kako bi mogao da ometa postupak, s obzirom na to da je dokumentacija na koju se odnosi optužnica zaplenjena.²⁶ Osim toga, pošto ne može da snosi odgovornost za tuđe postupke i pošto nema dokaza za to da je vršilac dužnosti predsednika Udruženja ratnih veterana Oslobodilačke vojske Kosova (u daljem tekstu: Udruženje ratnih veterana OVK) 4. juna 2021. dao intervju po njegovom nalogu, g. Haradinaj tvrdi da ne bi bilo fer da se na tome zasniva procena opasnosti povezanih s njegovim puštanjem na slobodu.²⁷ Što se tiče okolnosti pod kojima je uhapšen, g. Haradinaj tvrdi da je, pošto je shvatio da će ga službenici uhapsiti, ostao na mestu i nije pokušavao da izbegne hapšenje, već je hteo da sačeka lokalnu policiju, što, kako on tvrdi, ne može da se izjednači s pokušajem da se izbegne hapšenje i što ne ukazuje na opasnost od bekstva.²⁸ Gospodin Haradinaj ponavlja i svoj stav da se na video-snimku vidi tek „sam kraj“ njegovog hapšenja.²⁹ I na kraju, g. Haradinaj ostaje pri izjašnjenju koje je podneo sudiji za prethodni postupak, naime, da može biti pušten na slobodu pod određenim uslovima, i napominje da nema dokaza da bi se on mogao oglušiti o uslove koje bi panel postavio.³⁰

9. Tužilaštvo u odgovoru kaže da je i dalje neophodno da se g. Haradinaj zadrži u pritvoru pošto se okolnosti u međuvremenu nisu bitno promenile, već su se opasnosti iz člana 41(6)(b) zapravo uvećale.³¹ Tužilaštvo tvrdi da se g. Haradinaj poziva na svoje

²² Defence Submission, stav 42(a).

²³ Defence Submission, stavovi 20, 26.

²⁴ Defence Submission, stav 42(c).

²⁵ Defence Submission, stavovi 36–37.

²⁶ Defence Submission, stavovi 32–34.

²⁷ Defence Submission, stavovi 38–40; Defence Reply, stavovi 23–28.

²⁸ Defence Submission, stav 25.

²⁹ Defence Submission, stav 20.

³⁰ Defence Submission, stavovi 3, 42(d), 43; Defence Reply, stav 36.

³¹ SPO Submission, stav 1.

ranije tvrdnje koje je sudija za prethodni postupak već odbio prilikom poslednjeg preispitivanja pritvora.³² Tužilaštvo smatra da zaključci koje je sudija za prethodni postupak izneo u poslednjoj odluci o preispitivanju pritvora i dalje važe u svim aspektima.³³ Iako prihvata da merodavni standard nalaže da se utvrdi da li i dalje postoje razlozi koji opravdavaju zadržavanje g. Haradinaja u pritvoru, tužilaštvo tvrdi da to neminovno znači da mora da se razmotri i pitanje da li se išta i šta se tačno promenilo od poslednje odluke o pritvoru.³⁴ S tim u vezi, tužilaštvo ističe da g. Haradinaj priznaje da se od poslednjeg preispitivanja pritvora okolnosti nisu promenile i napominje da g. Haradinaj nije izneo nove uslove koji bi mogli da umanje opasnosti.³⁵ Konkretno, polazeći od izjave vršioca dužnosti predsednika Udruženja ratnih veterana OVK da će on objaviti i druge poverljive materijale Specijalizovanih veća ako ih dobije,³⁶ tužilaštvo tvrdi da je Haradinajeva mreža ratnih veterana OVK i dalje spremna da ometa postupak.³⁷ Tužilaštvo tvrdi da panel ne treba da odlučuje o faktorima o kojima je već odlučio u ranijim odlukama o pritvoru.³⁸ I na kraju, tužilaštvo naglašava da se dužina boravka u pritvoru pre suđenja mora sagledati u kontekstu opasnosti iz člana 41(6) i okolnosti predmeta u celini, da se postupak odvija ekspeditivno i da je iz tih razloga zadržavanje g. Haradinaja u pritvoru i dalje srazmerna mera.³⁹

10. Gospodin Haradinaj u replici ističe da je na tužilaštvu da pokaže da postoje razlozi da se naloži njegovo dalje zadržavanje u pritvoru. Zato g. Haradinaj tvrdi da se od njega ne može tražiti da obrazloži zašto treba da bude pušten na slobodu pre nego što je tužilaštvo obrazložilo zašto mu treba produžiti pritvor jer se time na nedopustiv

³² SPO Submission, stav 5.

³³ SPO Submission, stav 2.

³⁴ SPO Submission, stav 6.

³⁵ SPO Submission, stav 5.

³⁶ SPO Submission, stav 4.

³⁷ SPO Submission, stav 4.

³⁸ SPO Submission, stav 6

³⁹ SPO Submission, stavovi 2–3, 14.

način prebacuje teret dokazivanja.⁴⁰ Gospodin Haradinaj dodaje da se opasnost od bekstva mora oceniti u kontekstu njegovog karaktera, nazorâ, porodičnih i ličnih veza sa zemljom u kojoj se protiv njega vodi postupak, a to je, kako on tvrdi, Kosovo, s obzirom na to da su Specijalizovana veća institucija u sklopu domaćeg pravosudnog sistema.⁴¹ Dalje, g. Haradinaj tvrdi da tužilaštvo ne uspeva da dokaže da je on pokušavao da izbegne hapšenje, ni da pokaže da se opasnost od bekstva u njegovom slučaju ne može umanjiti postavljanjem razumnih uslova.⁴² On tvrdi i da su neki faktori (poput postupaka drugih pripadnika mreže OVK,⁴³ opravdane sumnje,⁴⁴ „nerešenih pitanja“⁴⁵) relevantni, ali da nisu dovoljni da bi opravdali njegov dalji boravak u pritvoru.

III. MERODAVNO PRAVO

11. Član 41(6)(a) i (b) Zakona predviđa da Specijalizovana veća određuju pritvor jedino kada postoji osnovana sumnja da je lice izvršilo krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća i kada postoje jasni osnovi da se veruje: (i) da postoji opasnost od bekstva; (ii) da će to lice ometati tok krivičnog postupka, ili (iii) da će lice ponoviti krivično delo, dovršiti pokušano krivično delo ili izvršiti krivično delo kojim preti.

12. Član 41(12) Zakona predviđa alternativne mere kako bi se sprečile ili umanjile te opasnosti, uključujući, između ostalog, puštanje na slobodu uz kauciju, kućni pritvor, obećanje optuženog da neće napustiti mesto boravka i zabranu približavanja određenim mestima ili licima.

⁴⁰ Defence Reply, stavovi 8, 12.

⁴¹ Defence Reply, stavovi 14–15.

⁴² Defence Reply, stavovi 11, 15, 19–22.

⁴³ Defence Reply, stav 25.

⁴⁴ Defence Reply, stav 30.

⁴⁵ Defence Reply, stavovi 31–35.

13. Prema članu 41(10) Zakona i pravilu 57(2) Pravilnika, do pravnosnažnosti presude ili oslobađanja iz pritvora, po isteku dva meseca od poslednje odluke o pritvoru, panel razmatra da li još uvek postoje razlozi za pritvor, te ga produžava ili ukida.

IV. DISKUSIJA

14. Najpre, panel podseća da se u svakom ispitivanju produžetka pritvora mora početi od pretpostavke nevinosti.⁴⁶ Pritvor se ne može olako produžavati, a teret dokazivanja da je zadržavanje g. Haradinaja u pritvoru neophodno snosi tužilaštvo.⁴⁷ Panel podseća i da g. Haradinaj nema obavezu da pokaže postojanje razloga koji nalažu njegovo puštanje na slobodu.⁴⁸ S tim u vezi, pretresno veće napominje da je kod preispitivanja pritvora sudija za prethodni postupak uveo praksu da najpre zatraži izjašnjenje odbrane, u drugom koraku izjašnjenje tužilaštva, te da odbrani ostavi mogućnost da uloži repliku.⁴⁹ Panel napominje da se tom procedurom tužilaštvo ni na koji način ne oslobađa svoje isključive obaveze da u svakom trenutku pokaže da uslovi za produženje pritvora i dalje postoje. Uprkos tome, panel odlučuje da će se, u interesu efikasnosti, u nastavku najpre osvrnuti na izjašnjenje tužilaštva, a potom na izjašnjenje odbrane.

15. Zato panel, imajući u vidu da se g. Haradinaj ne slaže s tvrdnjom tužilaštva da se „okolnosti u međuvremenu nisu bitno promenile“, potvrđuje da je za potrebe ovog

⁴⁶ V., mada u kontekstu pritvora pre suđenja, KSC-BC-2020-06, IA004-F00005/RED, panel Apelacionog suda, *Public Redacted Version of Decision on Hashim Taçi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Javna redigovana verzija odluke o žalbi Hašima Tačija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/ (nadalje: *Thaçi Appeal Decision*), 30. april 2021, stav 17. V. takođe KSC-BC-2020-05, F00158, Pretresni panel I, *Fifth Decision on Review of Detention* /Peta odluka o preispitivanju pritvora/, 23. jul 2021, stav 14.

⁴⁷ *Thaçi Appeal Decision*, stav 17.

⁴⁸ V. KSC-CC-PR-2017-01, F00004, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of the Rules of Procedure and Evidence Adopted by Plenary on 17 March 2017* /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti Pravilnika o postupku i dokazima usvojenog na plenarnoj sednici 17. marta 2017/ (nadalje: *SCCC 26 April 2017 Judgment*), 26. april 2017, stav 115.

⁴⁹ V. IA002-F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Nasim Haradinaj's Appeal Against Decision Reviewing Detention* /Odluka po žalbi Nasima Haradinaja na odluku o preispitivanju pritvora/, 9. februar 2021, stav 43, fusnota 82.

preispitivanja pritvora, koje se prema članu 41(10) Zakona obavlja na svaka dva meseca, odlučujuće utvrditi da li razlozi za pritvor i dalje postoje.⁵⁰ Panel će se tim kriterijumom rukovoditi dok bude preispitivao meru pritvora određenu g. Haradinaju.

A. OSNOVANA SUMNJA

16. U pogledu minimalnog kriterijuma za produženje pritvora, član 41(6)(a) Zakona postavlja kao preduslov postojanje osnovane sumnje da je g. Haradinaj izvršio krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća. S tim u vezi, panel napominje da je sudija za prethodni postupak potvrdio optužnicu protiv g. Haradinaja zaključivši da u smislu člana 39(2) Zakona postoji dobro utemeljena sumnja da je g. Haradinaj izvršio krivična dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća.⁵¹ Osim toga, panel podseća da je kriterijum za produženje pritvora (osnovana sumnja) nužno niži od kriterijuma za potvrđivanje optužnice (dobro utemeljena sumnja).⁵²

17. Što se tiče tvrdnje g. Haradinaja da nisu obelodanjeni dokazi iz kojih bi proizlazilo da je on pretio svedocima ili ih na neki drugi način zastrašivao,⁵³ panel primećuje da je to relevantno za ocenu dokaza u prilog optužbama, a o tome će biti govora tokom suđenja kad panel bude ocenjivao kakav značaj da prida tim dokazima i da li je tužilaštvo ispunilo svoju obavezu dokazivanja relevantnih navoda iz optužnice i navoda o krivici g. Haradinaja.⁵⁴

⁵⁰ V. KSC-CC-PR-2020-09, F00006, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of Amendments to the Rules of Procedure and Evidence Adopted by the Plenary on 29 and 30 April 2020*, 22. maj 2020. /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti izmena i dopuna Pravilnika o postupku i dokazima usvojenih na plenarnoj sednici 29. i 30. aprila 2020/ (nadalje: SCCC 22 May 2020 Judgment), stavovi 66–68. V. takođe ECtHR, *Makarenko v. Ukraine*, no. 622/11, 30. januar 2018, stavovi 41, 44, 91.

⁵¹ F00074/RED, sudija za prethodni postupak, *Public Redacted Version of the Decision on the Confirmation of the Indictment* /Javna redigovana verzija odluke o potvrđivanju optužnice/ (nadalje: Confirmation Decision), 11. decembar 2020.

⁵² Confirmation Decision, stav 28.

⁵³ Defence Submission, stav 42(a).

⁵⁴ SCCC 26 April 2017 Judgment, stav 201.

18. S obzirom na navedeno, panel se uverio da i dalje postoji osnovana sumnja protiv g. Haradinaja, u skladu sa članom 41(6)(a) Zakona.

B. NEOPHODNOST PRITVORA

19. Kad je reč o osnovima za produženje pritvora, u članu 41(6)(b) Zakona navode se tri alternativna osnova (opasnosti) na temelju kojih se može zaključiti da je pritvor neophodan.⁵⁵ Ti osnovi moraju biti „jasni“, u smislu da moraju biti jasno izloženi, uz navođenje relevantnih informacija ili dokaza.⁵⁶ Drugim rečima, kriterijum koji tužilaštvo treba da zadovolji je da za bilo koju od tih opasnosti pokaže da „postoje jasni osnovi da se veruje“ da ona postoji.⁵⁷ Dalje, u odluci o produžetku pritvora panel mora da iznese detaljno obrazloženje i pozove se na konkretne osnove.⁵⁸ Ipak, prilikom utvrđivanja toga da li postoji bilo koji od osnova iz člana 41(6)(b) Zakona za držanje u pritvoru, treba pokazati da je manje nego izvesno, ali više nego tek moguće da će neka od tih opasnosti i nastupiti.⁵⁹

20. S tim u vezi, panel skreće pažnju na nešto što tvrdi i g. Haradinaj, naime, da posle izvesnog vremena postojanje osnovane sumnje samo po sebi nije dovoljno da bi se opravdalo produženje pritvora.⁶⁰ Zato će panel razmotriti postojanje opasnosti iz člana 41(6)(b).

⁵⁵ Upor. ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], no. 23755/07, 5. jul 2016, stav 88; ECtHR, *Zohlandt v. the Netherlands*, no. 69491/16, 9. februar 2021, stav 50; ECtHR, *Grubnyk v. Ukraine*, no. 58444/15, 17. septembar 2020, stav 115; ECtHR, *Korban v. Ukraine*, no. 26744/16, 4. july 2019, stav 155.

⁵⁶ Član 19.1.30 Zakonika o krivičnom postupku Kosova iz 2012, zakon br. 04/L-123, gde se izraz „jasno“ definiše na sledeći način: „strana koja daje informacije ili dokaz mora [...] detaljno [da] navede informacije ili dokaz o kom govori“. Thaçi Appeal Decision, stav 23.

⁵⁷ KSC-BC-2020-05, F00127, Pretresni panel I, *Fourth Decision on Review of Detention* (Četvrta odluka o preispitivanju mere pritvora), 25. maj 2021, stav 15.

⁵⁸ Thaçi Appeal Decision, stav 22.

⁵⁹ Thaçi Appeal Decision, stav 22.

⁶⁰ Defence Reply, stav 30.

1. Opasnost od bekstva

21. Što se tiče opasnosti od bekstva, panel prima k znanju izveštaj Sekretarijata o hapšenju i dovođenju g. Haradinaja, u kom se iznosi detaljan opis tih događaja.⁶¹ Konkretno, panel napominje da je u izveštaju Sekretarijata opisano kako je g. Haradinaj pokušao da pobjegne tokom vožnje taksijem, kako je po izlasku iz taksija pokušao da pobjegne od službenikâ koji su sprovodili hapšenje i kako je odbijao da saraduje sve dok se u događaj nije uključila policija Kosova.⁶² Tako je događaje prikazao i službenik koji je sproveo hapšenje, u izveštaju koji je tužilaštvo priložilo.⁶³

22. Tvrdnjama koje iznosi g. Haradinaj – odnosno, da se na video-snimku vidi tek „sam kraj“ njegovog hapšenja, da je išao na zakazani sastanak na lokalnoj televiziji i da je samo pokušavao da „zaštiti sebe tako što će zatražiti da policija Kosova bude prisutna“⁶⁴ – ne relativizuje se prikaz događaja izložen u izveštaju Sekretarijata ili u izveštaju službenika tužilaštva. Panel napominje da je g. Haradinaj odbijao da ga uhapse službenici tužilaštva, već je insistirao na tome da se u događaj uključi policija Kosova.⁶⁵

23. Panel smatra neuverljivom tvrdnju g. Haradinaja da se njegovi postupci ne mogu izjednačiti s pokušajem da se izbegne hapšenje i da ne ukazuju na opasnost od bekstva.⁶⁶ Kao sudija za prethodni postupak, i ovaj panel konstatuje da postupci g.

⁶¹ F00047, sekretar, *Confidential and Ex Parte Version of Corrected Report on the Arrest and Transfer of Nasim Haradinaj to the Detention Facilities*, Filing KSC-BC-2020-07/F00026/COR dated 28 September 2020 /Poverljiva i ex parte verzija korigovanog izveštaja o hapšenju i dovođenju Nasima Haradinaja u pritvorski objekat, dokument KSC-BC-2020-07/F00026/COR od 28. septembra 2020/, 14. oktobar 2020, poverljivo i ex parte, stavovi 3–7, s poverljivim redigovanim i ex parte prilogom 1. V. takođe F00026/COR/RED, sekretar, *Public Redacted Version of 'Corrected Report on the Arrest and Transfer of Nasim Haradinaj to the Detention Facilities'*, filing KSC-BC-2020-07/F00026/COR dated 28 September 2020 /Javna verzija korigovanog izveštaja o hapšenju i dovođenju Nasima Haradinaja u pritvorski objekat, dokument KSC-BC-2020-07/F00026/COR od 28. septembra 2020/ (nadalje: Public Redacted Version of Report on Arrest and Transfer), 14. oktobar 2020, stavovi 3–7.

⁶² Public Redacted Version of Report on Arrest and Transfer , stavovi 3–7.

⁶³ Paket obelodanjenog materijala 11, 083798-083799.

⁶⁴ Defence Submission, stavovi 20–25.

⁶⁵ Public Redacted Version of Report on Arrest and Transfer , stavovi 4–7.

⁶⁶ Defence Submission, stav 25.

Haradinaja tokom hapšenja ukazuju na to da će on pokušati da izbegne sudski postupak. Isto tako, kao i s obzirom na postupke g. Haradinaja u vreme hapšenja, panel se slaže sa sudijom za prethodni postupak da postoje i drugi momenti (naime, to što g. Haradinaj ne priznaje Specijalizovana veća,⁶⁷ što ima državljanstvo Evropske unije, zahvaljujući čemu može lako da putuje, i što kao potpredsednik Udruženja ratnih veterana OVK može da računa na resurse te organizacije i pomoć ukoliko pokuša da pobege) koji se opravdano mogu smatrati faktorima u prilog pretpostavci da postoji opasnost da će g. Haradinaj pobeći.

24. S obzirom na navedeno, panel zaključuje da i dalje postoji opasnost da će g. Haradinaj pobeći.

2. Opasnost od ometanja postupka

25. Panel podseća na zaključak sudije za prethodni postupak da postoji dobro utemeljena sumnja da je g. Haradinaj namerno učestvovao u nedozvoljenom širenju zaštićenih informacija i pretio (potencijalnim) davaocima informacija.⁶⁸ Iako se, kao što je već rečeno, u razmatranju opravdanosti pritvora uvek mora poći od pretpostavke nevinosti, pomenuti zaključak sudije za prethodni postupak može se imati u vidu kad se utvrđuje da li ima jasnih osnova za uverenje da postoji opasnost da će g. Haradinaj ometati postupak. Konkretno, panel podseća na zaključak da postoji dobro utemeljena sumnja da je g. Haradinaj u više navrata objavio dokumente povezane sa tužilaštvom i SIRG-om koji su primljeni u Udruženju ratnih veterana OVK⁶⁹ i u kojima se, između ostalog, navode imena (potencijalnih) davalaca

⁶⁷ Transkript zasedanja, 29. septembar 2020, str. 17, red 13, do str. 18, red 5.

⁶⁸ Confirmation Decision, stavovi 100, 102–103, 105, 108–109, 111–113, 115–117.

⁶⁹ Confirmation Decision, stavovi 101–102, 106, 108. V. takođe F00009/RED/A01, specijalizovani tužilac, *Annex 1 to Request for Arrest Warrants and Related Orders /Prilog 1 uz zahtev za izdavanje naloga za hapšenje i povezanih naloga/* (nadalje: *Annex 1 to SPO Request for Arrest Warrants*), 1. oktobar 2020, str. 8–9, 11; Second Detention Decision, stav 38; Third Detention Decision, stav 34; Fifth Detention Decision, stav 21.

informacija.⁷⁰ Dalje, sudija za prethodni postupak je zaključio da postoji dobro utemeljena sumnja da je g. Haradinaj iznosio razne optužbe na račun lica koja su bila u kontaktu sa SIRG-om, odnosno tužilaštvom,⁷¹ da je poticao druge da šire takve informacije i da je izjavio da želi da diskredituje rad Specijalizovanih veća.⁷² Osim toga, postoji i dobro utemeljena sumnja da je g. Haradinaj u više navrata izjavio da će nastaviti da širi dokumente povezane sa tužilaštvom i SIRG-om, iako je sudija pojedinac to zabranio u nalogima koje je izdao Udruženju ratnih veterana OVK.⁷³

26. Dalje, budući da je proces obelodanjivanja završen i da je tužilaštvo podnelo pretpretresni podnesak, panel napominje da je g. Haradinaj upoznat sa svim dokazima koje tužilaštvo namerava da izvede na suđenju i ima pristup dokazima koji se vode kao poverljivi.⁷⁴ Panel primećuje da obelodanjeni materijal obuhvata, između ostalog, sledeće: (i) izjave i tabele u kojima se objašnjava, kako se tvrdi, poverljiva priroda dokumenata koji su procurili u javnost, (ii) podatke na osnovu kojih se može utvrditi identitet službenikâ tužilaštva i (iii) rezimee osetljivih informacija, uključujući informacije o istražiteljskim metodima tužilaštva i kontaktima s licima čiji je identitet zaštićen.⁷⁵ Distribuiranjem takvih informacija bio bi ugrožen dalji tok postupka.

⁷⁰ Confirmation Decision, stav 106.

⁷¹ Confirmation Decision, stavovi 111, 115.

⁷² Confirmation Decision, stavovi 101, 108, 120. V. takođe Annex 1 to SPO Request for Arrest Warrants, str. 10–11, 14–17, 20, 24; Second Detention Decision, stav 38; Third Detention Decision, stav 34; Fifth Detention Decision, stav 21.

⁷³ Confirmation Decision, stavovi 101–102, 106–108. V. takođe F00005, sudija pojedinac, *Urgent Decision Authorising a Seizure* /Hitna odluka kojom se odobrava plenidba/ (nadalje: First Order), 7. septembar 2020, stav 22; F00007, sudija pojedinac, *Decision Authorising a Seizure* /Odluka kojom se odobrava plenidba/ (nadalje: Second Order), 17. septembar 2020, stav 22; Annex 1 to SPO Request for Arrest Warrants, str. 5–6; F00009/RED/A02, specijalizovani tužilac, *Annex 2 to Request for Arrest Warrants and Related Orders* /Prilog 2 uz zahtev tužilaštva za izdavanje naloga za hapšenje i povezanih naloga/, 1. oktobar 2020, str. 8.

⁷⁴ F00181/A01, specijalizovani tužilac, Pre-Trial Brief /Pretpretresni podnesak/, 9. april 2021, poverljivo; Fifth Detention Decision, stav 22.

⁷⁵ F00210, sudija za prethodni postupak, *Decision on Prosecution Requests and Challenges Pursuant to F00172* /Odluka o zahtevima i osporavanjima tužioca shodno dokumentu F00172/, 26. maj 2021, poverljivo; F00141, sudija za prethodni postupak, *Decision on Disclosure of Certain Documents Seized from the KLA War Veterans Association* /Odluka o obelodanjivanju pojedinih dokumenata zaplenjenih u prostorijama Udruženja ratnih veterana OVK/, 23. februara 2021, poverljivo; F00136, sudija za

27. Osim toga, panel se slaže sa zaključkom sudije za prethodni postupak da bi g. Haradinaj, kao potpredsednik Udruženja ratnih veterana OVK, imao mogućnosti da, putem obraćanja medijima ili uz pomoć drugih lica iz Udruženja ratnih veterana OVK, distribuiraju informacije koje primi u postupku obelodanjivanja ili bilo koji drugi zaštićeni materijal koji bi dobio nakon puštanja na slobodu.⁷⁶

28. S obzirom na navedeno, panel konstatuje da postoje jasni osnovi za uverenje da bi g. Haradinaj, ukoliko bude pušten na slobodu, ometao postupak u ovom predmetu putem distribuiranja, odnosno omogućavanja distribuiranja poverljivih i zaštićenih informacija, što bi za svedoke, žrtve ili saučesnike predstavljalo pretnju ili pritisak.

3. Opasnost od izvršenja krivičnih dela

29. S obzirom na iznete zaključke o opasnosti od ometanja postupka, a naročito s obzirom na ranije postupke g. Haradinaja, uključujući to što se zarekao da će nastaviti da objavljuje informacije povezane sa SIRG-om i tužilaštvom, panel zaključuje da postoje jasni osnovi za uverenje da će g. Haradinaj, ukoliko bude pušten na slobodu, izvršiti krivična dela, bilo ponavljanjem onih koja mu se stavljaju na teret, bilo izvršenjem dela kojima je pretio. Ovim zaključkom, donetim na osnovu kriterijuma da moraju postojati „jasni osnovi da se veruje“, ne prejudicira se presuda po optužbama koju će panel doneti nakon što sasluša i oceni sve relevantne dokaze i argumente koje strane u postupku iznesu na suđenju.

4. Zaključak

30. Panel zaključuje da i dalje postoji opasnost da će g. Haradinaj, ukoliko bude pušten, pobeći, ometati postupak u ovom predmetu i izvršiti krivična dela, u smislu

prethodni postupak, *Decision on Non-Disclosure of Certain Witness Contacts* /Odluka o neobelodanjivanju podataka o kontaktima sa pojedinim svedocima/, 22. februar 2021, poverljivo.

⁷⁶ First Detention Decision, stav 17; Fifth Detention Decision, stav 17. S tim u vezi, v. takođe SPO Submission, prilog 1.

da će ponoviti dela za koja je optužen ili izvršiti dela kojima je pretio. Panel će sada razmotriti pitanje da li se primenom alternativnih mera te opasnosti mogu na odgovarajući način otkloniti.

C. DRUGE MERE UMESTO MERE PRITVORA

31. Što se tiče mera koje bi mogle biti alternativa pritvoru, u članu 41(12) Zakona predviđa se niz mera kako bi se osiguralo prisustvo optuženog na suđenju, sprečilo ponavljanje krivičnih dela ili obezbedilo uspešno vođenje krivičnog postupka. U tom smislu panel podseća da se pritvor produžava samo ako nema alternativnih, objektivno raspoloživih blažih mera kojima se dovoljno mogu umanjiti rizici iz člana 41(6)(b) Zakona.⁷⁷ Panel stoga mora *proprio motu* da razmotri sve objektivne alternativne mere koje se mogu uvesti, a ne samo one koje iznose odbrana ili tužilaštvo.⁷⁸

32. Pre svega, panel podseća da to što se prilike nisu promenile ne znači da nema potrebe preispitivati opravdanost pritvora. Zato panel odbacuje argument tužilaštva da je g. Haradinaj priznao da se od poslednjeg preispitivanja pritvora okolnosti nisu promenile i da on nije izneo nove uslove koji bi mogli umanjiti opasnosti⁷⁹ jer se time implicira da je na g. Haradinaju da dokazuje da bi uslovi za privremeno puštanje na slobodu opasnosti mogle umanjiti ili da nema potrebe preispitivati opravdanost pritvora pošto se prilike u međuvremenu nisu promenile.

⁷⁷ SCCC 26 April 2017 Judgment , stav 114; SCCC 22 May 2020 Judgment , stav 70. V. takođe ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], stav 87 *in fine*; ECtHR, *Idalov v. Russia* [GC], no. 5826/03, 22. Maj 2012, stav 140 *in fine*.

⁷⁸ KSC-BC-2020-06, IA003/F00005/RED, panel Apelacionog suda, *Public Redacted Version of Decision on Rexhep Selimi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Javna redigovana verzija odluke o žalbi Redžepa Selimija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/, 30. april 2021, stav 86; KSC-BC-2020-05, F00127, Pretresni panel I, *Fourth Decision on Review of Detention* /Četvrta odluka o preispitivanju mere pritvora/, 25. maj 2021, stav 24.

⁷⁹ SPO Submission, stav 5.

33. Međutim, za potrebe ove odluke o preispitivanju pritvora ni tužilaštvo ni g. Haradinaj nisu predložili nikakve nove alternativne mere. Zato će panel razmotriti pitanje da li bi eventualne takve razumne mere mogle umanjiti pomenute opasnosti. Panel će oceniti kako se svaka od tri opasnosti odražava na mogućnost privremenog puštanja na slobodu.

34. Što se tiče opasnosti od bekstva, panel podseća da je g. Haradinaj (i) prilikom hapšenja već pokušao da pobegne službenicima tužilaštva, (ii) da je izjavio da ne priznaje Specijalizovana veća, (iii) da bi sa svojim državljanstvom Evropske unije lako mogao da otputuje u države s kojima Kosovo nema sporazum o ekstradiciji i (iv) da se u dve prilike već oglušio o naloge sudije pojedinca.⁸⁰ S obzirom na to, panel nije uveren da će g. Haradinaj, na primer, ostati u kućnom pritvoru ili poštovati bilo koju drugu alternativnu meru koju bi mu panel odredio kako bi se osiguralo da se g. Haradinaj pojavi na suđenju. Panel smatra da ne postoje alternativne mere kojima bi se opasnost od bekstva mogla dovoljno umanjiti.

35. Što se tiče opasnosti od ometanja postupka i izvršenja krivičnih dela, panel se slaže sa zaključkom sudije za prethodni postupak da bi g. Haradinaj, ukoliko bi bio pušten iz pritvora, mogao da izdejsvuje pristup raznim sredstvima komunikacije kako bi elektronskim putem ili putem pošte distribuirao poverljive informacije do kojih je došao u okviru postupka obelodanjivanja ili dodatne informacije koje je pribavio nekim drugim putem.⁸¹ Panel se, osim toga, slaže sa zaključkom sudije za prethodni postupak da nema alternativnih mera, poput kućnog pritvora uz ograničenu komunikaciju sa drugim licima, kojima bi se g. Haradinaj efikasno sprečio da upotrebi druge elektronske uređaje koji pripadaju, na primer, članovima njegove porodice ili poznanicima, ili da prosledi poverljive informacije drugim licima.⁸² Ponuda uređaja za komunikaciju je tako raznolika da se komunikacija g. Haradinaja može efikasno

⁸⁰ First Order, stav 22; Second Order, stav 22.

⁸¹ Fifth Detention Decision, stav 29.

⁸² Fifth Detention Decision, stav 31.

nadzirati i eventualno ograničiti isključivo u okviru sistema nadzora komunikacije u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća.⁸³ Osim toga, panel smatra i da bi g. Haradinaj bio u mogućnosti da prosledi poverljive informacije drugim članovima Udruženja ratnih veterana OVK kako bi ih oni zatim distribuirali. Stoga panel smatra da nema osnova za zaključak da bi se ijednom od mera iz člana 41(12) Zakona ili ma kojom drugom razumnom merom pomenute opasnosti u ovom predmetu mogle umanjiti.

36. S obzirom na navedeno, panel zaključuje da se opasnost od bekstva, opasnost od ometanja postupka i opasnost od izvršenja krivičnih dela, bilo ponavljanjem onih koja se g. Haradinaju stavljaju na teret bilo izvršenjem dela kojima je pretio, efikasno može kontrolisati samo u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća. S obzirom na te okolnosti, panel zaključuje da je neophodno da se g. Haradinaju produži pritvor kako bi se otklonile opasnosti iz člana 41(6)(b)(i),(ii) i (iii) Zakona.

D. OPRAVDANOST PRITVORA

37. Kad je reč o dužini pritvora, panel podseća da mora da uzme u obzir vreme provedeno u pritvoru i rizike iz člana 41(6)(b) Zakona kako bi utvrdio da li je, kada se svi faktori sagledaju, dalji pritvor neopravdan i lice mora da bude pušteno na slobodu.⁸⁴ Panel, dakle, ima obavezu da se stara da vreme provedeno u pritvoru, uključujući vreme u pritvoru tokom suđenja, bude opravdano.⁸⁵

38. Panel u tom kontekstu napominje da je g. Haradinaj od trenutka hapšenja u pritvoru oko jedanaest meseci. U tom periodu znatno se odmaklo u pripremi suđenja u ovom predmetu. Konkretno, od poslednjeg preispitivanja pritvora u predmetu je došlo do važnih pomaka: nakon što je predsednik Specijalizovanih veća utvrdio sastav

⁸³ Fifth Detention Decision, stav 31.

⁸⁴ KSC-BC-2020-06, IA003/F00005/RED, panel Apelacionog suda, *Public Redacted Version of Decision on Rexhep Selimi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Javna redigovana verzija odluke o žalbi Redžepa Seljimija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/, 30. april 2021, stav 79.

⁸⁵ SCCC 22 May 2020 Judgment, stav 63.

ovog panela⁸⁶ i nakon što je sudija za prethodni postupak predao panelu spis predmeta,⁸⁷ panel je konferencije za pripremu suđenja bez odlaganja zakazao za početak septembra i stranama u postupku naložio da izjašnjenja podnesu pre tih zasedanja kako bi suđenje moglo da počne što ranije.⁸⁸

39. S obzirom na to, kao i s obzirom na činjenicu da opasnost od bekstva, opasnost od ometanja postupka i opasnost od izvršenja krivičnih dela, bilo ponavljanjem onih koja se g. Haradinaju stavljaju na teret bilo izvršenjem dela kojima je pretio, i dalje postoje i da se ne mogu dovoljno umanjiti primenom razumnih alternativnih mera, panel zaključuje da je u konkretnim okolnostima ovog predmeta produženje pritvora g. Haradinaja za dalja dva meseca neophodno i opravdano.

⁸⁶ F00263, predsednik, *Decision Assigning Trial Panel II* /Odluka o raspoređivanju sudija u Pretresni panel II/, 15. jul 2021.

⁸⁷ F00265, predsednik, *Decision Transmitting Case File to Trial Panel II* /Odluka o predaji spisa predmeta Pretresnom panelu II/, 16. jul 2021.

⁸⁸ F00267, panel, *Order for Submissions and Scheduling the Trial Preparation Conference* /Nalog za podnošenje izjašnjenja i zakazivanje konferencije za pripremu suđenja/, 21. jul 2021.

V. DISPOZITIV

40. Iz navedenih razloga, panel

- a. **NALAŽE** produžetak pritvora g. Haradinaja;
- b. **NALAŽE** tužilaštvu da do **petka, 8. oktobra 2021.** dostavi izjašnjenje za potrebe narednog preispitivanja pritvora g. Haradinaja;
- c. **NALAŽE** g. Haradinaju da, ukoliko želi, do **petka, 15. oktobra 2021.** dostavi odgovor na izjašnjenje tužilaštva.

/potpis na originalu/

Sudija Čarls L. Smit, III,
predsedavajući sudija

U ponedeljak, 23. avgusta 2021.

U Hagu, Holandija